

Børnene kan ved hjælp af skærmen udenfor toiletterne sende bud efter rengøringen, men de kan også selv tage affære med redskaberne, hvis der er brug for det.

Foto: Claus Bech

Sådan fik vi styr på hygiejnen

Børnene gik og holdt sig, fordi toiletterne var ulækre. I modsætning til mange andre steder gøres der nu mere rent her. Eleverne kvitterer ved at hjælpe med at holde toiletterne pæne. Rapport fra Måløvhøj Skoles Østerhøj-afdeling.

Pigerne kommer grinende ud fra toilettet. Ude på gangen har de travlt med at snakke, men kaster lige et blik på iPad-skærmen ved siden af døren. Her kan de sende besked direkte til rengøringen, hvis noget er galt, for eksempel at der lugter.

Men alt er i orden, og de fortsætter henad gangen. I forbifarten siger de lige hej til en pædagog, der er på vej hen til toiletterne for at se, om alt nu er, som det skal være. Det er nemlig blevet en del af pædagogernes og lærernes arbejde at holde mere opsyn med toiletterne.

Vi er på Måløvhøj Skoles afdeling Østerhøj i Ballerup Kommune. De to piger går i 1. klasse og i skolefritidsordning efter skoletiden.

Sammen med deres venner kan de glæde sig over renoverede og mere rene toiletter. Mens der mange andre steder er færre ressourcer til rengøring, gøres der nu mere rent i indskolingen på Østerhøj, der deler matrikel med skolefritidsordningen.

»Som alle andre er også vi blevet ramt af besparelser på blandt andet rengøring, og samtidig er rammerne ældre og noget nedslidte,« fortæller BFO-leder Pia Brandt Dalgaard, Måløvhøj Skole.

BFO står for Ballerup Fritidsordning og er det lokale navn for SFO.

»Vi har derfor i årevis gerne villet have gjort noget ved toiletforholdene, og det er nu sket. Baggrunden var, at vi begyndte at få meldinger om børn, der ikke ville benytte

toiletterne. Forældre fortalte, at deres børn gik og holdt sig, og det gik jo ikke. Det går jo ud over både trivsel og læring,« fortæller Pia Brandt Dalgaard.

TOILETHIMLEN. En kvalitetsrapport i 2015 viste, at 62 procent af børnene på 0.-3. klassetrin på Østerhøj ikke syntes, at toiletterne var rene. Andre steder var der lignende tal, og kommunen fik gennemført interview med børn på udvalgte skoler. De klagede over toiletter med papir på gulvet, våde gulve og lugt af tis.

Politikerne indgik en aftale, hvor der stod, at 'alle børn skal have lyst til at bruge skolens toiletter'.

Der skulle herefter gennemføres et

Pædagog Pernille Stamenov har som sine kolleger fået som opgave at holde mere opsyn med toiletterne.

Opskriften på lækre toiletter

Sådan gjorde de på Måløvhøj Skoles Østerhøj-afdeling for at få de mindste til at benytte og beskytte toiletterne:

- Renoverede og malede toiletter
- Rengøring tre gange dagligt
- Løbende opsyn fra pædagoger og lærere
- Rød mærkat på knap til udskylning
- Mulighed for afspritning af bræt
- Tang til papir mv. på gulvet
- iPad ved toilettdør til kommentering af rengøring
- Hygge og stemning med musik på toilettet
- Navn til hvert toilet
- Indbydende væg- og dørudsmykning
- Omtale toiletterne anderledes og dermed skabe ejerskab og ansvar hos børnene.

pilotprojekt, der skulle give standarden og rengøringen af de syv toiletter i indskolingen på Østerhøj et løft. Det var tiltrængt, for en undersøgelse viste markante lugtgener, høj belastning og hyppige eksempler på overtissede toiletter.

Noget skulle gøres, og projekt 'Toilet Heaven' blev sat i gang og kan bruges som model på andre af kommunens skoler. Navnet signalerer, at det skal være nærmest himmelsk at bruge toiletterne.

»I stedet for at have nedslidte og beskidte toiletter, blev der skabt det modsatte,« fortæller Pia Brandt Dalgaard.

»Vi ville gerne have, at børnene fik en ny oplevelse af toiletterne, og det krævede, at der blev taget grundlæggende fat, og at de kunne se, at der blev gjort mere rent. Det er lykkedes.«

Toiletterne blev renoveret, malet og på alle måder gjort imødekommende. Der kom musik på toiletterne, og der blev placeret en tang, så man kan samle ting op fra gulvet uden at skulle røre ved dem eller gulvet. Der blev sat rød mærkat på der, hvor man skal trykke for at skylle ud, og der blev placeret

klude og inficeringsvæske, så brættet kan rengøres, før man sætter sig. Drengene har fået en skydeskive, 'ram mig', i pissoiret at sigte efter, og alle toiletter fik navn, så det hele er blevet lidt hyggeligt.

»Der er valgt navne som Rom og Berlin for at signalere lufthavnstoiletter, og der er også udsmykning med fly og med landingsbane på gulvet. Det hele hænger dermed sammen med navnet på hele projektet, nemlig Heaven,« siger Pia Brandt Dalgaard.

I stedet for at virke som kolde offentlige toiletter, som børn ikke føler ejerskab til, blev toiletterne gjort mere hjemlige. Musikken skal skabe stemning og afbrydes med mellemrum af en stemme, der siger: 'Husk at trække ud', og som opfordrer til, at der snakkes med en voksen, hvis der er noget galt med toilettet. Skilte fortæller, hvorfor det er vigtigt at vaske hænder.

MASSER AF RENGØRING. Når man er færdig på toilettet, kan man på en iPad komme med sin mening om, hvor rent der er. Beskeden går direkte videre til rengøringsfirmaet, der hermed hele tiden kan have en finger på

puls, og som bliver betalt for at bruge mere tid på toiletterne.

Det vigtige er ikke mindst den hyppigere rengøring. Der er gjort rent, når børnene møder om morgenen, og der gøres rent to gange yderligere hver dag, nemlig klokken 10 og igen klokken 12. Med de tre gange daglig rengøring skal børnene altid møde et rent toilet. Sker der et uheld – tis på bræt eller andre steder, hvor det ikke hører hjemme – kan børnene få en voksen til her og nu at tilkalde en rengøringsassistent.

»Vi har allerede oplevet gode resultater. Børnene vil gerne bruge toiletterne, og de vil gerne bidrage til at holde dem pæne. De passer på dem, og de har fået ejerskab til dem på en helt anden måde end før,« siger Pia Brandt Dalgaard.

Ved den forrige trivselsmåling var godt 1/3 af eleverne i indskolingen tilfredse med toiletterne. Nu er flere end 2/3 tilfredse.

Og i september kunne skoleledelsen så tage ind til Landstingssalen på Christiansborg for at modtage Hygiejneprisen 2017 for deres prioritering af lækre og rene toiletter. ■